

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра цивільного права та процесу

РОБОЧА ПРОГРАМА
Спецкурс «Особливості розгляду спорів у
сфері інтелектуальної власності»
для студентів юридичного факультету

Львів - 2014

к.ю.н. Тарасенко Л.Л.

Робоча програма. Спецкурс «Особливості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності». Практикум спецкурсу для студентів юридичного факультету. – Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка. – 2014. – 35с.

Схвалено кафедрою цивільного права та процесу Львівського національного університету імені Івана Франка. Протокол № ____ від ____ грудня 2014р.

Авторські права застережені.

Видання юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальна дисципліна складається з тематичних розділів. Передбачається опанування теоретичних та практичних проблем розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності та вивчення правового регулювання і позицій судової практики щодо процесуальних особливостей розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Предметом курсу також охоплюється вивчення теоретичних засад формування законодавчої бази щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності, аналіз колізій та прогалин чинного законодавства, дослідження судової практики та досвіду зарубіжних країн.

Для засвоєння спецкурсу необхідні ґрунтовні знання основних теоретичних положень і норм цивільного та господарського права, цивільного процесуального права, господарського процесуального права.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА УМІНЬ:

ЗНАТИ:

- джерела правового регулювання процесуальних відносин щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності та роль судової практики;
- юрисдикційний і неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності;
- загальні та спеціальні способи захисту прав інтелектуальної власності;
- підвідомчість та підсудність розгляду таких судових справ;
- види доказів у цій категорії справ;
- особливості доказування у справах щодо захисту авторських прав, суміжних прав, прав на торговельну марку, прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, комерційне найменування, права на зазначення місця походження товару;
- види запобіжних заходів, заходів забезпечення позову та доказів при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності;
- особливості розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із захистом авторських та суміжних прав, прав на знаки для товарів і послуг та на інші об'єкти промислової власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок);
- міжнародний досвід розгляду та вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності.

УМІТИ:

- правильно застосовувати законодавство, що регулює порядок розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із захистом авторських та суміжних прав, прав на знаки для товарів і послуг та пов'язаних із захистом прав на інші об'єкти промислової власності;
- складати проекти процесуальних документів (позовні заяви, заяви про забезпечення позову, заяви про забезпечення доказів, клопотання тощо);
- аналізувати практичні казуси.

ТЕМА 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО РОЗГЛЯДУ СПОРІВ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Спори у сфері інтелектуальної власності: поняття, види.

Джерела правового регулювання щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності. Роль судової практики у вирішенні спорів у сфері інтелектуальної власності.

Особливості суб'єктного складу розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Юрисдикційний і неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності. Способи захисту прав інтелектуальної власності: загальні способи захисту, спеціальні способи захисту.

ТЕМА 2

ПІДВІДОМЧІСТЬ ТА ПІДСУДНІСТЬ СПРАВ ЩОДО РОЗГЛЯДУ СПОРІВ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

Загальні положення щодо підвідомчості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Неюрисдикційний порядок розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності. Цивільна юрисдикція щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності. Підвідомчість справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності в порядку господарського судочинства. Підвідомчість щодо розгляду справ у сфері інтелектуальної власності в порядку адміністративного судочинства.

Підсудність щодо розгляду судових справ щодо захисту прав інтелектуальної власності: цивільне судочинство; господарське судочинство; адміністративне судочинство.

ТЕМА 3

ДОКАЗИ І ДОКАЗУВАННЯ У СПРАВАХ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Види доказів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Предмет доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Обов'язок доказування. Належність та допустимість доказів, достовірність та достатність доказів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Особливості доказування у справах щодо захисту авторських прав. Особливості доказування у справах щодо захисту суміжних прав. Особливості доказування у справах щодо захисту права промислової власності. Особливості доказування у справах щодо захисту прав на торговельну марку, комерційне найменування, права на зазначення місця походження товару.

ТЕМА 4

ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ (ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКАЗІВ) ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ У СПРАВАХ ЩОДО РОЗГЛЯДУ СПОРІВ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття, мета та види запобіжних заходів при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості вжиття запобіжних заходів в господарському судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Підстави припинення запобіжних заходів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Забезпечення доказів в цивільному судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Види та мета забезпечення доказів, порядок розгляду питання щодо забезпечення доказів, щодо скасування забезпечення доказів.

Поняття, мета та види заходів забезпечення позову при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості забезпечення позову в цивільному та господарському судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

ТЕМА 5

ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ ТА ВИРІШЕННЯ СПОРІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАХИСТОМ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Об'єкти авторського права та суміжних прав, що підлягають правовій охороні.

Подання позову щодо захисту авторських або суміжних прав. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту авторських та суміжних прав. Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Підсудність у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту авторських та суміжних прав. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту авторських та суміжних прав. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

ТЕМА 6

ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ ТА ВИРІШЕННЯ СПОРІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАХИСТОМ ПРАВ НА ЗНАКИ ДЛЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Умови надання правової охорони знакам для товарів і послуг.

Подання позову щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту прав на знаки для товарів і послуг. Види позовів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг.

Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ.

Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг.

ТЕМА 7

ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ ТА ВИРІШЕННЯ СПОРІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАХИСТОМ ПРАВ НА ІНШІ ОБ'ЄКТИ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ (ВИНАХІД, КОРИСНА МОДЕЛЬ, ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК).

Умови надання правової охорони об'єктам промислової власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок).

Подання позову щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту прав на об'єкти промислової власності. Види позовів у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.

Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.

Особливості розгляду спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності у відносинах економічної конкуренції

ТЕМА 8

ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ СПОРІВ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Спори у сфері інтелектуальної власності в країнах ЄС, США. Правове регулювання розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності в країнах ЄС та США.

Юрисдикційний і неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності: міжнародний досвід.

Особливості розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав на об'єкти промислової власності, в країнах ЄС та США. Особливості розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав на знаки для товарів і послуг, в країнах ЄС та США. Особливості розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із захистом авторських та суміжних прав, в країнах ЄС та США.

Роль та значення міжнародних договорів щодо охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

ДЖЕРЕЛА

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ УКРАЇНИ:

Конституція України.

Цивільний кодекс України.

Господарський кодекс України.

Цивільний процесуальний кодекс України.

Господарський процесуальний кодекс України.

Кодекс адміністративного судочинства України.

Кодекс адміністративного судочинства України.

Закон України «Про авторське право і суміжні права».

Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».

Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».

Закон України «Про охорону прав на промислові зразки».

Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів».

Закон України "Про охорону прав на сорти рослин",

Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем".

Закон України «Про міжнародне приватне право».

Закон України «Про кінематографію».

Закон України «Про архітектурну діяльність».

Закон України «Про видавничу справу».

Закон України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності».

Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р.

Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.)

Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року (переглянута у Брюсселі 14 грудня 1900 р., у Вашингтоні 2 червня 1911 р., у Гаазі 6 листопада 1925 р., у Лондоні 2 червня 1934 р., у Лісабоні 31 жовтня 1958 р., у Стокгольмі 14 липня 1967 р., змінена 2 жовтня 1979 р.)

Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2001 р. №22.

Правила складання і подання заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18 лютого 2002 р. №110.

Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2002 р. №197.

Правила розгляду заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18 березня 2002 р. №198.

Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знаки для товарів і послуг, затверджені наказом Державного патентного відомства України від 28 липня 1995 р. № 116 в редакції наказу від 20 серпня 1997 р. № 72.

Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756.

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності» від 15.09.2003 N 622 – режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03>

Рекомендації парламентських слухань «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування», затверджені Постановою Верховної Ради України від 27 червня 2007 року N 1243-V. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1243-v>

ЗАКОНОДАВСТВО ЄС:

Директива ЄС 89/552/ЄЕС від 3 жовтня 1989 р. про координацію певних положень, визнаних законами, правилами, та адміністративних заходів у державах-членах, що стосуються телевізійного мовлення // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

Директива ЄС 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

Директива ЄС 92/100/ЄЕС від 19 листопада 1992 р. про право на прокат, право на позиčku і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

Директива ЄС 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 р. про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

Директива ЄС 93/98/ЄЕС від 29 жовтня 1993 р. про гармонізацію терміну охорони авторського права і деяких суміжних прав // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

Директива ЄС 96/9/ЄС від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

Директива ЄС 2001/84/ЄС від 27 вересня 2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

Директива ЄС 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

Директива ЄС 2004/48/ЄС від 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

СУДОВА ПРАКТИКА:

Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01.03.2013 № 3 «Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ». – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0003740-13>

Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 4 червня 2010р. «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/3adf2d0e52f68d76c2256c080037bac9/925cb195f3f0bf70c225774200286bfd?OpenDocument>

Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України «Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів» від 20 травня 2013 року № 8. – режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008760-13>

Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

Постанова Вищого арбітражного суду України N 04-1/5-7/82 від 05.06.2000р. «Про питання захисту авторських прав в Інтернеті». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v7_82800-00

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 4 "Про деякі питання практики призначення судової експертизи". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-12>

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 5 "Про деякі питання практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0005600-12>

Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання застосування норм ЦПК» № 10-72/0/4-13 від 16.01.2013.

Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009р. № 5 «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду».

Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009р. № 2 «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції».

Постанова Пленуму Верховного Суду України від 22.12.2006р. № 9 «Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову».

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 22.01.2007 N 01-8/25 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_25600-07

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 14.12.2007р. N 01-8/974 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_974600-07

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 06.05.2005р. № 01-8/784 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0784600-05>

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 31.05.2010р. № 01-08/322 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_322600-10

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 15.07.2010р. № 01-08/415 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти промислової власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_415600-10

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006р. № 01-8/846 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_846600-06

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 27.06.2008р. № 01-8/383/1 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v83_1600-08

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/844 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на промисловий зразок та прав на раціоналізаторську пропозицію». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/401/>

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/845 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист права власності на комерційне найменування». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/400/>

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/846 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/399/>

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/847 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на знаки для товарів і послуг (торговельну марку)». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/398/>

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 13.07.2005 № 01-8/1234 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти промислової власності». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/391/>

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 06.05.2005 № 01-8/784 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/393/>

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 04.04.2012 № 01-06/417/2012 «Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_417600-12

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 19.11.2013 № 01-06/1658/2013 «Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v1658600-13>

Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 21.08.2008 N 01-8/498 «Про атестованих судових експертів з питань, пов'язаних з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, та науково-дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_498600-08

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 20.02.2007 N 01-8/91 «Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_91600-07

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 14.02.2007 N 01-8/78 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок та прав на раціоналізаторську пропозицію». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_78600-07

ЛІТЕРАТУРА:

Абдуліна І. Прецедентне рішення Верховного Суду США щодо захисту прав інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність. – 2013. - № 3.

Аврамова О.Є., Разіна О.І. Проблеми захисту авторських прав в інтернеті // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків: НТУ «ХПІ», 2013. – № 6(980). – С. 26-29.

Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / за ред. А.С. Довгерта. — Книга 1: Нормативні акти і до-кументи. Європейська інтеграція України / Уклад. Р.В. Дроб'язко. — К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2001. — 520 с. Книга 2: Виступи, статті європейських спеціалістів. — К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2001. — 460 с.

Андрощук Г. Модернізація Закону про авторське право Канади // Інтелектуальна власність. - 2014. - № 8.

Андрощук Г. Несподіване рішення італійського суду: Gucci v. Guess // Інтелектуальна власність. - 2014. - № 2.

Андрощук Г. Правова охорона географічних зазначень і найменувань місць походження товару за регламентом ЄС / Г. Андрощук // Інтелектуальна власність. — 2003. — № 7. — С 26-32.

Бачун О. Досудова підготовка справ щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2002. - № 1. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=380>

Бондаренко О.О. Щодо проблем правової охорони промислових зразків в Україні // Часопис Київського університету права. – 2013. - № 2. – С.241-244. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_2/241.pdf

Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. – 2006. – липень. - № 13. - . режим доступу: <http://www.viche.info/journal/278/>

Беліков О. Забезпечення позову в цивільному судочинстві // Юридичний журнал. – 2007. - № 3. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2610>

Буга Г. Забезпечення позову в цивільному процесуальному праві України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.03 «цивільне право, цивільний процес, сімейне право, міжнародне приватне право» / Г.Буга. – Харків. – 2012. – 20с.

Васьковська Т. Актуальні проблеми судової експертизи промислових зразків // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2008. - № 2. – С.15-20.

Вахонєва Т.М., Гаркава А.С. Особливості правової охорони та захисту авторських та суміжних прав в Україні // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. - № 3-2. – С.112-117.

Верес І. Поняття організації колективного управління // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. – Львів. - 2015 р. - С.183-185. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

Висоцька Л. Про підсумки роботи Апеляційної палати ДСІВУ та перспективи її подальшої діяльності // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 4.

Висоцька Л. Про підсумки роботи Апеляційної палати ДСІВУ та перспективи її подальшої діяльності // Інтелектуальна власність. - 2014. - № 2.

Владимирова Н. Судова практика в справах про визнання свідоцтва на знак для товарів і послуг недійсним як спосіб захисту прав на торговельну марку // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 1.

Гандзюк Ю., Власов М. Особливості авторського збору (відрахувань) з виробників та імпортерів обладнання і матеріальних носіїв: європейський досвід // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 12.

Гарєєв Є.Ш. Правова охорона винаходів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Є.Ш. Гарєєв ; Одес. нац. юрид. акад. — О., 2007. — 20 с.

Горкуша М. Захист авторських та суміжних прав, порушених в мережі Інтернет // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 6.

Горнісевич А. Щодо повноважень Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 5.

Грек Б. Застосування у господарському процесі запобіжних заходів // Юридичний журнал. – 2003. - № 9. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=809>

Грігор'янц Г. І. Захист авторських і суміжних прав від піратства в мережі інтернет за законодавством України та Російської Федерації // Актуальні проблеми держави і права. – Одеса. – 2014. - № 72. – С.236-242.

Гуля С.Л., Охромєєв Ю.Г. Проблемні питання під час проведення судової експертизи зі встановлення новизни корисної моделі // режим доступу:

http://intellect.org.ua/sites/default/files/ohromeev_gulya-stattya_se_pri_vstanovlenni_novizni_korisnoyi_modeli.pdf

Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. - № 3-1. – С.120-122. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf

Демидович Є., Прохоров-Лукін Г. Захист авторського права і суміжних прав у кримінальному законодавстві деяких європейських країн // Інтелектуальна власність: погляд з XXI століття. – 2012. – режим доступу: <http://intellect21.cdu.edu.ua/?p=310>

Дроб'язко В. Правове регулювання авторського права і суміжних прав у Європейському Союзі / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2009. – № 1. – С. 3-13.

Дроб'язко В. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу / В. Дроб'язко // Питання інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. – Вип. 4. – К., 2006. – С. 66-113.

Еннан Р.Є. Правова охорона інтелектуальної власності в ЄС: передумови формування, сучасний стан, тенденції розвитку // Часопис цивілістики. – Одеса. – 2012. - Випуск 13. – С. 113-119.

Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності. Захист авторського права і суміжних прав. Захист права промислової власності. Навчальний посібник. – К.: ЗАТ “Інститут інтелектуальної власності”, 2003. – 64 с.

Жуков В. Забезпечення доказів, пов'язаних із захистом прав на комп'ютерні програми в Україні // Українське Комерційне Право. – 2001. - № 1. – с.141-149. Режим доступу: <http://konovalenko.zp.ua/wp-content/uploads/2010/12/jukov-2.pdf>

Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. – 2008. – режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf

Іванюта Н.В. Захист та гарантії прав відповідача в процесі реалізації забезпечення позову в господарському судочинстві // Часопис Київського університету права. – 2010. - № 3. – С.188-191. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2010_3/188.pdf

Іванюта Н.В. Забезпечення позову в господарському судочинстві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.04 «господарське право, господарсько-процесуальне право» / Н.В.Іванюта. – Донецьк. – 2012. – 20с.

Іолкін Я.О. Право на торговельну марку в Україні: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Я.О. Іолкін ; НДІ приват. права і підприємництва Акад. прав. наук України. — К., 2009. — 20 с.

Калениченко П. А. Проблеми охорони авторського і суміжних прав у мережі інтернет // Часопис Київського університету права. – Київ. – 2009. - № 2. – С.192-199.

Капіца Ю. Напрямки адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу // Право України. – 2005. – №1. – С. 66–70

Капіца Ю. Гармонизация прав интеллектуальной собственности в Европейском Союзе и вопросы адаптации законодательства Украины к стандартам ЕС // Проблемы гармонизации законодательства Украины и стран Европы/ Под ред. Е.Б. Кубко, В.В. Цветкова. – К.: Юринком Інтер, 2003. – С. 513–536.

Капіца Ю.М. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі / Ю.М. Капіца // Інтелектуальний капітал. – 2005. – № 4. – С. 3-11.

Картузов М. Ю. Запобіжні заходи в господарському процесі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.04 «господарське право, господарсько-процесуальне право» / М.Ю.Картузов. – Одеса. – 2010. – 20с.

Катеринчук К. Порушення авторського права: як відрізнити некоректне та неправомірне цитування від плагіату? // Юридичний журнал. – 2013. - № 2. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3822>

Кетрарь А.А. Правові проблеми захисту авторських та суміжних прав від піратства в мережі інтернет // Часопис цивілістики. – Одеса. – 2012. - Випуск 14. – С. 141-145.

Кириченко І. Вирішення судових спорів з питань інтелектуальної власності. Експертне дослідження // Юридичний журнал. – 2003. - № 3. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=116>

Кириченко І.А. Судова експертиза об'єктів права інтелектуальної власності. – Навчальний посібник. – К.: Інститут інтелектуальної власності і права. – 2005. – 172с.

Кириченко Т.С. Захист патентного права на основі формули винаходу: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Т.С. Кириченко ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2005. — 17 с.

Коваль А. Деякі особливості судових справ про визнання недійними патентів на промислові зразки // Юридичний журнал. – 2006. - № 9. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2402>

Кожарська І. Охорона знаків для товарів і послуг в ЄС // І. Кожарська // Інтелектуальна власність. – 2002. – № 6. – С. 6-11.

Комзюк Л.Т. Деякі проблеми гармонізації авторського права ЄС / Л.Т. Комзюк // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2008. – № 5. – С. 59-64.

Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2006. - № 4. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2220>

Коссак В.М., Якубівський І.Є. Право інтелектуальної власності. Підручник. – К.: Істина, 2007. – С.208

Коссак С. Питання розмежування юрисдикції судів // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. – Львів. - 2015 р. - С.194-196. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

Кравчук В.М., Угриновська О.І. Науково-практичний коментар до Цивільного процесуального кодексу України. / В.М. Кравчук, О.І. Угриновська. – 2-ге вид., перероб. і доп. станом на 01.09.2012 р.

Люка А. Уніфікація режиму охорони авторського права і суміжних прав у рамках Європейського Союзу / А. Люка // Авторське право і суміжні права. Європейський досвід. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001. – С. 6-15.

Марушева О. Форми захисту прав на торговельну марку // Влада. Людина. Закон. – 2013. - № 2 (113). – С.51-54. Режим доступу: <http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2013-s/2013-2s/Maruheva.pdf>

Овчаренко А. Система міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2010. - № 6. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3534>

Остапчук В. Останні зміни в режимі захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2004. - № 10. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1412>

концептуальні засади: моно-графія / За ред. О.П. Орлюк. – К.: Лазурит-Поліграф, 2010. – 464с.

Пелипенко О. Як захистити торгову марку при незаконному імпорті товарів // режим доступу http://www.ilf-ua.com/ua/publications/articles/zakhystyvy_torgovu_marku/

Петренко П. Роль суду ЄС у правовому регулюванні захисту авторського права і суміжних прав у європейському союзі // режим доступу <http://www.spilnota.org.ua/ua/article/id-1112/>

Піхурець О.В. Охорона права на торговельну марку (цивільно-правовий аспект): Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / О.В. Піхурець ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2005. — 20 с.

Попов В. Розгляд спорів: за результатами роботи Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 12.

Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю.М. Капіци. – К.: Слово, 2006. – 1104с.

Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: Прохоров-Лукін Г., Кириченко І. Судова експертиза як невід'ємна складова ефективного захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2005. - № 2. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1585>

Прудкий О. Захист прав на використання торговельних марок в інтернеті: судова практика // ЮРИСТ&ЗАКОН. – 2014. – режим доступу: <http://www.lcfgroup.com.ua/news/publications/1675/>

Рассомахіна О.А. Правове регулювання використання торговельних марок у господарському обороті: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О.А. Рассомахіна ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана". — К., 2008. — 19 с

Романадзе Л.Д. Захист прав на торговельні марки у міжнародному приватному праві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Л.Д. Романадзе ; Одес. нац. юрид. акад. — О., 2008. — 18 с.

Романадзе Л.Д. Правове регулювання окремих способів захисту прав на знаки для товарів та послуг // Актуальні проблеми держави і права. – 2004. – Вип. 22. – С. 622-628.

Ромат Є. Захист торговельних марок як об'єктів інтелектуальної власності // Теорія та практика державного управління. – 2011. - № 34 (3). – С.1-9. Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2011-3/doc/2/23.pdf>

Рудник Т.В. Відповідальність за порушення авторського права // Часопис Київського університету права. – Київ. – 2012. - № 2. – С.248-251.

Селіванов М.В. Захист права на комп'ютерну програму (авторсько-правовий аспект): Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / М.В. Селіванов ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2002. — 20 с.

Сеник С.В., Лемик Р.Я. Цивільне процесуальне право: навч. посібник / С.В.Сеник, Р.Я.Лемик. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 424 с.

Стефанчук М., Давид Л. Цивільно-правова охорона та захист прав на комерційне (фірмове) найменування // Право і суспільство. – 2014. - № 1-2. – С.51-54.

Таликін Є.А. Запобіжні заходи в господарському судочинстві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.04 «господарське право, господарсько-процесуальне право» / Є. А. Таликін. – Київ, 2010. – 20 с.

Тарасенко Л. Особливості звернення до суду з позовом щодо захисту авторського права // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. – Львів. - 2015 р. - С.222-226. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

Тарасов Д. Про реформу права інтелектуальної власності в Євросоюзі // Інтелектуальна власність. – 2013. - № 3.

Філик Н.В., Троцюк Н.В. Специфіка судового захисту авторських прав на об'єкти, розміщені в мережі Інтернет: порівняльно-правовий аналіз // Судова апеляція. - 2012. - №2. - С. 47-54.

Фурса С., Цюра Т. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник (Серія: Процесуальні науки), - К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2005.

Цюра Т.В. Суб'єкти доказування та оцінки доказів у цивільному процесі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.03. / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. - К. - 2005. – 20 с.

Штефан О. Дещо до питання про заходи збереження доказів по справах, що виникають із спірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності // Теорія і практика інтелектуальної власності . – 2009. - № 4. – С.3-10. Режим доступу: ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2009_4/1.pdf

Штефан А. Цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав // Журнал "Теорія і практика інтелектуальної власності" . – 2009. - № 2. – режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-tsyvilno-pravovi-sposoby-zahystu.html>

Штефан О.О. Позовне провадження у справах з авторських і суміжних правовідносин у цивільному судочинстві України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.03 «цивільне право, цивільний процес, сімейне право, міжнародне приватне право» / О.О.Штефан. – Київ. – 2000. – 20с.

Штефан О. Позов у справах, що виникають з авторських правовідносин // // Журнал "Теорія і практика інтелектуальної власності" . – 2014. - № 3. – С.12-25. – режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/Files2/0314.comp.pdf>

Шуляк Н. Окремі питання розвитку інституту захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2009. - № 7. – режим доступу: <http://www.iustinian.com.ua/article.php?id=3249>

Якубівський І. Проблеми набуття майнових авторських прав. // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. – Львів. - 2015 р. - С.235-237. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

Якубівський І. Зміст майнових прав інтелектуальної власності // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XX звітної науково-

практичної конференції. – Львів. - 2014 р. - С. 238-240. Режим доступу:
<http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/Conference-2014.pdf>

Якубівський І. Проблеми захисту майнових прав інтелектуальної власності // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали ХІХ звітної науково-практичної конференції. – Львів. – 2013 р. – С.188-191. Режим доступу:
<http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/Conference-2013.pdf>

Ярошевська Т.В. Право на службовий винахід: автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Т.В. Ярошевська ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К., 2009. — 19 с.